

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1740. usque ad annum 1742

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum, 1787

VD18 90119649

§. 25. Alii Principes atque Illustres Viri hoc anno denati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67882](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67882)

Sæc. XVIII. gustissimus Mæcenas amplissimis sub-
 A. C. 1740. diis & clementissima munificencia libe-
 ralissime promovit. Quid plura! vixit
 & obiit vere *Imperator*, de quo sine om-
 ni assentationis vel præfidentie suspi-
 cione id, quod S. Ambrosius de Theo-
 dosio Imp. dixit, affirmare ausim: *Ab-*
solutus dubio certamine, fruitur nunc
augustæ memoriæ (Carolus) luce perpetua
tranquillitate diuturna, & pro iis, qui
in hoc gessit corpore, remunerationis
vincæ fructus gratulatur. Ergo quia
lexit augustæ memoriæ (Carolus) De-
um Deum suum, meruit Sanctorum
sortia.

§. XXV.

Alii Principes atque illustres hoc anno
denati.

Invicissimi hujus Cæsaris obitum pro-
 venerat inter Principes Ecclesiæ
 cos Joannes Franciscus ex antiquissima
 L. B. Schenk de Stauffenberg familia
 tus, primo Constantiensis, postmodum
 Episcopus Augustanus, cujus Ecclesiæ
 jam anno hujus sæculi decimo quarto
 Coadjutor datus erat. Hic die decimo
 octava Februarii anno Christi supra mil-
 lesimum septingentesimo quinquagesimo
 octavo natus, ab illustrissimis suis Pa-
 rentibus Joanne Jacobo & Maria de
 We

Weisenberg virtutes cum lacte hauserat, ac cum primis avitæ religionis amorem, & propensam ad statum Ecclesiasticum indolem. Ingenium ei erat strenuum, sagax, atque industrium, quocirca in literarum palæstra suis Commilitonibus non modo palmam in studiis præripuit, sed ingentem de se conceptam spem minime fefellit; anno enim ætatis suæ decimo nono aggregatus Canonicus Collegio Constantiensi & quinto post anno mox Augustano, quicquid aut erat divinum, aut Dei cultum & Ecclesiæ decorem decebat, toto studio complectebatur, sequenti autem anno ad Capitularium Herbipolensium Confessum receptus, sua probitate, prudentia, morumque suavitate magnorum æque ac infirmorum studia tam feliciter adjunxit, ut anno hujus sæculi quarto die vigesima prima Julii in Constantiensem Episcopum & decimo post anno die undecima Junii in Augustani Episcopi Coadjutorem eligeretur. Ipse tum formam se gregis sui præbuerat ex animo tam virtutum exemplis, quam immoto Ecclesiæ jura tuendi studio; cum enim anno hujus sæculi undecimo Helveti Calvinistæ Episcopalem jurisdictionem in pagos in Helvetia sitos imminuere attentarent, Episcopus causam suam ad Electorale Collegium detulit,

Sæc. XVIII.
A. C. 1740.

Sæc. XVIII.
A. C. 1740.

tulit, ipseque Viennam profectus
tinuit, ut Cantonibus die secunda Ob-
bris præciperetur, ne deinceps Episcopi
pi jura præsertim in Imperiali territo-
rio sita violare præsumerent. Partem
tiam felicitate dissidium ob Imperii ma-
triculam cum Wirtenbergenli Duce
ortum composuit. Alterum in-
hujus Episcopi opus erat Merseburgi
seminarium a fundamentis erectum
necnon Dilinganum Athenæum ad pu-
licam scholam erectum, clarisque
terarum Magistris instructum, ex quo
quamplurimi Viri literis sacrarum
instructi ad arenam æque sacram
profanam prodire. Inter præcipuas
vero curas reponebat Joannes Fran-
scus non modo populi, sed præcipue
Cleri sui mores publicos, pro quorum
emendatione sæpius suas Diæceses
Apostolico prorsus Zelo lustravit; præ-
raque tam ex usu reipublicæ sanxit, quam
pro confirmando in melius Clero fructum
condidit egregia. Huc pertinet quoque
que prudens consilium, quo de semina-
riorum utilitate necessitateque habitum
& in Ottonis Truchsesii Cardinalis
do contentum, sermonem novo præ-
subjecit, ipseque Dilingæ ejusmodi
minarium erigere cæpit, quod tamen
morte præventus absolvere non potuit.
Præterea summo Numini multa de

ria Tempia dicavit, & Parochiales do-
 mus, aliaque ædificia ad publicam uti-
 litatem magno sumptu aut e fundamen-
 tis recens extruxit, vel splendori ac fir-
 mitati pristinæ restituit, vel novo etiam
 cultu exornavit. Hic locus fert, ut ex
 plurimis pauca de ejus virtutibus, qui-
 bus sese ad omnem propriæ sanctimo-
 niæ normam componebat, referam.
 Præprimis celebre est, quod omni die,
 nisi morbus gravior vetaret, ad aram
 litarit, & tanta quidem mentis inten-
 tione & pietatis sensu, ut adstantes in
 admirationem raperet, & ad devotio-
 nem excitaret; cultor quoque erat exi-
 mius Deiparæ, cui amorem suum ab
 unguiculis mancipavit, atque in ejus
 venerationem singulis diebus coronæ,
 ut vocant Marianæ pensum recitavit, ac
 institutis ejusdem sodalitiis aggregatus,
 habitis piis cætibus ferme semper in-
 terfuit; solemne etiam habuit, ut ad
 Templi ingressum vel egressum ante Nu-
 men Eucharisticum provolutus in ge-
 nua integram ferme horam exigeret, &
 decem horarum precationibus per lon-
 gius temporis spatium adorando persta-
 ret. Nunquam, etsi gravissimis mor-
 bis, gravis senii pedissequis, afflictare-
 tur, horas Canonicas recitare neglexit:
 pauperum quoque inopiam largissimis
 eleemosynis levare studuit, ac primus

Sæc. XVIII.

A. C. 1740.

S 5

ut

Sæc. XVIII. ut gregis sui mores in melius transferret, missiones sacras in suam Diœcesim invexit. Tot tantisque meritis clarus dum hujus anni die duodecima Junii Moskirchii post solemne sacrum in Principis sacello celebratum Fürstenbergii qui quinquagesimum connubii sui cum serenissima sua conjuge initi annum jubilarem celebrabat, bene precabatur, ac dicto Hymno Ambrosiano domum revertebatur, ibidem ante cubiculi limen apoplexia tactus decessit, ætatis natus octoginta duos, sepultus in Constantiensi Ecclesia Cathedrali, ejus corpus de Augustam delato, ubi Thefaurus suus erat. Condidit præcipue anno 1737. die quarta Maii & uno antequam suum anno die vigesima quinta Maii & sexta Dec. plura, eaque saluberrima decreta ad instructionem Parochorum, quibus vetitum, ne sponsum vagabundos copulare audeant, nec sine Ordinarii licentia Capellanos assumant, vel assumptos dimittant, nec aliter quam toga oblonga seu talari vestiti sacrificium Missæ celebrent: Pariter et Episcopus præcepit, ut Decani quolibet annis mortem vicini Parochi officio Vicariatus annuntient, & Parochi numerum & conditionem suorum Parochianorum, necnon vexationes a Laicis illatas &c. referant. Porro Joannes Franciscus

in Constantiensi Episcopatu Damianum Sæc. XVIII.
 Hugonem Cardinalem Schönbornium, A. C. 1740.
 & in Augustano Josephum Hassio-Darm-
 stadiensem Principem successores habuit.
 Præter dignissimum hunc Præfulem eo-
 dem hoc anno meritis haud impar de-
 cessit Thomas Joannes Franciscus de
 Strickland de Sizergh nobilis Anglus
 olim Duaci in Seminario Anglorum
 Theologiæ Professor, Sorbonæ Doctor
 & Meldensis ac Sueffionensis Episcopo-
 rum aliquando Vicarius Generalis. Hic
 Ferdinando de Berlo Namurcensi Epi-
 scopo fatis functo a Carolo VI. Imp. in
 successorem nominatus & a Papa con-
 firmatus, in primis curis habuit, ut in
 utroque Clero studium Theologiæ & S.
 Scripturæ promoveret, dicere solitus,
 neminem regimini animarum esse ap-
 tum, nisi sacro hoc spiritus gladio ad
 debellandum Sathanæ regnum probe
 accinctus esset. Præterea Namurcensi
 Clericorum Seminario a fundamentis
 erecto Jansenianos errores tam felici
 progressu eliminavit, ut nullus in tota
 sua Diœcesi hac peste infectus reperire-
 tur, aut saltem, si quis esset, talem se
 palam profiteri non auderet. Sic promota
 præprimis Dei gloria, religionis incre-
 mento & Cleri populique salute ani-
 mum quoque adjecit ad Cathedralem
 suam Ecclesiam novo, eoque peramplo
 per-

Sæc. XVIII
A. C. 1740.

peramplo censu augendam. Palatium
etiam Episcopale ingenti prorsus sumptibus
ac eximio urbis ornamento ab imo
restituit; tandem vero tot aliisque pro-
clare gestis Lovanii in Collegio Albe-
die decima quarta Januarii ex Hydruntis
pisi obiit, anno ætatis quinquagesimo
octavo, Episcopatus decimo tertio, in
Episcopali suo Seminario in hæretico
scripto. Celebrabat hic summi ingenio
Præsul Synodum, cujus præcipua
jam supra recensuimus.

*Vid. tom. 75.
p. 770.*

Huic adjungimus Christophorum
Andream Joannem Comitem de Szem-
beck, qui primo Chelmenfis, postea
Premisliensis Episcopus, ac demum
no hujus sæculi vigesimo quarto
miensis Archipræsul nominabatur.
erat doctrina insignis ac strenuus patriæ
libertatis vindex, quocirca ab Augusti
III. Polonorum Rege Varsoviam ad
lebrem illud Consilium deputatus erat
ut Senatus ac Equitum nomine cum
Borussæ Deputatis de conservandis
antiquis juribus, immunitatibus & privi-
legiis ageret, ubi etiam perelegantem
sermonem hanc in rem perorabat. Obiit
die decima sexta Martii. Inter ingenio
sui monumenta, quæ posteris reliquit
præcipua sunt I. Synodus Diocesis
Chelmenfis Zemoscii an. 1717. celebra-
ta, II. Synodus Premisliensis Brzane-
ti.

vii an. 1724. habita. III. Epistola Pa-
 storalis ad Clerum Varmiensem. IV. Sæc. XVIII.
 A. C. 1740.
 Synodus Varmiensis Heilsbergæ insti-
 tuta. V. Meditationes de Passione Chri-
 sti. VI. Compendium doctrinæ Chri-
 stianæ. VII. Orationes in diversis Diæ-
 cesium suarum Ecclesiis recitatæ. Præ-
 terea Stanislai Comitis de Szembeck
 Primatis & Gnesnensis Archiepiscopi
 sermones sacros typis edi curavit.

Hoc item anno inexorabilis mors
 maximos hujus terræ Principes laicos
 vita ac sceptro spoliaverat. Hos inter
 præcipue octava post Caroli Cæsaris o-
 bitum die seu vigesima octava Octobris
 mundi theatrum relinquere coacta est
 Anna Ivanowna Russorum Imperatrix.
 Patrem habuit Ivan Alexiez, qui Petri I.
 Frater erat, Matrem vero Proscoviam
 Feodorownam Soltikow; aspexerat pri-
 mam lucem anno prioris sæculi nona-
 gesimo tertio die vigesima quinta Ja-
 nuarii, desponsata anno currentis sæculi
 decimo Friderico Guilielmo Curlandiæ
 Duci, quo tamen sequenti mox anno
 vivis erepto Vidua permansit usque dum
 anno supra millesimum septingentesimo
 trigesimo ad Imperii clavum revocata
 fuerat, non sine maximo totius regni
 incremento. Dum vero ob graves in-
 firmitates mortem oppido vicinam præ-
 sen-

Sæc. XVIII
A. C. 1740. sentiret, serio de nominando solli-
 cessore cogitare cæperat; plurimum que-
 dem propensa erat erga Neptin suam
 Annam Antonii Udalrici Brunsvico-
 neburgici Ducis Conjugem, a suis ta-
 men Magnatibus persuasa Magni
 Russiæ successorem die quinta Octo-
 bris declaravit Principem Ivan
 Joannem Annæ Filium vix septem
 Menses natum infantem. Ceterum
 functa hæc Imperatrix tam gloriose
 ptrum rotabat, ut nec ipsa invidia, quæ
 in ea carperet, invenerit, nisi forte
 crimen vertatur, quod unum ex
 Clientibus ad proprium ejus interitu-
 nimio favore prosecuta fuisset.

Insuper hoc anno decessit a suis
 maxime deploratus Fridericus Guili-
 mus Borussiae Rex, quem anno a partu
 Virginis millesimo sexcentesimo octo-
 gesimo octavo die decima quinta Augu-
 sti Regismontii ortum ferunt. Variis
 artibus, quæ tanti Principis dignitate
 ornarent, ac præcipue militaribus pro-
 be imbutus, jam anno ætatis suæ decimo
 septimo bellicis expeditionibus in
 Belgio interfuit, ac demum e castro
 gloriose Berolinum reversus WILHELMUS
 MVs FRIDERICVS seu anno Domini millesimo
 septingentesimo decimo tertio
 regimini admotus est, ac demum per
 pacta

pacem Ultrajectinam suas ditiones Gel- Sæc. XVIII.
 driæ propugnaculo aliisque urbibus au- A. C. 1740.
 xit, suæque familiæ decus accepto Du-
 cis titulo gloriosius reddidit, paulopost
 a Galliarum Rege *Boruffiæ Rex* agnitus:
 toto autem ferme vitæ suæ tempore
 bellis præcipue contra Suecos implica-
 batur; sæpius tamen armorum violen-
 tiam a se vel bellici apparatus minis,
 novisque sæderibus vel proficuis pacis
 conditionibus avertere intentus erat,
 præsertim vero ad tuendas Calvinista-
 rum & Lutheranorum prætensiones con-
 tra Catholicos arma semper parata ha-
 bebat. Ceterum Aulæ suæ magnifi-
 centiam cum œconomica parsimonia
 tam feliciter conjunxerat, ut Filio suo,
 quocum per decem ferme annos graves
 habuit simultates, ingentes relinqueret
 thesauros, quos tamen mors hoc anno
 ejus manibus eripuit, dum die trige-
 sima prima Maii Potsdami ex viscerum
 inflammatione sceptrum cum vita po-
 suit.

Pariter hic annus gemino funere Sa-
 xo-Weiffenfelsensi Familiæ luctuosissi-
 mus fluxit; Mense enim Majo hæredi-
 tarius Princeps primum die sexta Junii
 anni prioris natus, ac paulopost alter
 Princeps nondum bimestris e vivis ab-
 iere: die etiam undecima Octobris Ma-
 gda-

Sæc. XVIII gdalena Augusta Saxo-Gottana Ducis
 A. C. 1740. Vidua mundo valedixerat. His inter
 mortuos accensimus Henricum Halber-
 Darmstadiensem Principem Buzachii
 tis functum, & Guntherum de Schwarz-
 burgo-Sondershusanum, qui anno sen-
 gesimo tertio ætatis suæ die vigesima
 octava Novembris mortalitatem exiit.
 Eandem quoque æternitatis viam die
 vigesima septima Januarii ingressus est
 Ludovicus Henricus Borbonius Regis
 sanguinis Princeps, ac primus Regis
 Minister, qui anno vitæ suæ quadra-
 gesimo septimo nondum expleto ex se
 mortis victima cecidit. Fato infame
 mortalium communi die decima septima
 Julii Guadalaxaræ erepta est Maria
 na Hispaniæ Regina, quæ Philippi Car-
 lielmi Palatini Electoris Filia anno pro-
 ris sæculi sexagesimo septimo nata
 nonagesimo die vigesima quarta Martii
 Carolo II. Regi juncta fervente succu-
 sionis bello gravibus jactabatur calami-
 tatibus, in hoc unice felix, quod Mariæ
 rum suorum virtutes æmulata beato-
 rum suorum virtutes æmulata beato-
 ne æternæ felicitatis spem sibi certo
 reddiderit. Pari fato nimis præmaturo
 die septima Junii decessit quadringentesimo
 Maria Elisabetha Amalia Francisci Saxe-
 phani Magni Ethruriæ Ducis Filia.